

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **YOLT Services s. r. o.**, sídlem Sokolská 1605/66, Praha 2, zastoupená Mgr. Miroslavem Kadlecem, advokátem se sídlem Zakšín 4, Dubá, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2017, č. j. 29653/17/5200-11431-706871, o námitce podjatosti soudce Krajského soudu v Ostravě Mgr. Jiřího Gottwalda ve věci vedené pod sp. zn. 22 Af 114/2017,

t a k t o :

Soudce Krajského soudu v Ostravě Mgr. Jiří Gottwald **není vyloučen** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 22 Af 114/2017.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného, které je specifikováno v záhlaví, namítla žalobkyně v podání ze dne 27. 5. 2022 podjatost předsedy rozhodujícího senátu Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) Mgr. Jiřího Gottwalda.

[2] Námitku podjatosti žalobkyně zdůvodnila tak, že již dne 6. 5. 2022 podala návrh na přerušení řízení s ohledem na to, že aktuálně probíhá před rozšířeným senátem řízení ve věci sp. zn. 9 Afs 95/2021, které se týká výkladu prekluze práva správce daně stanovit daň. Žalobkyně měla za to, že výsledek tohoto řízení může mít vliv i na posouzení její žaloby. S ohledem na to, že na den 1. 6. 2022 bylo nařízeno v její věci jednání, dotazovala se dne 26. 5. 2022 telefonicky na aktuální stav rozhodování o jejím návrhu na přerušení řízení. Dozvěděla se však, že řízení přerušeno nebude a účastníci o tom nebudou ani písemně vyrozuměni.

[3] Žalobkyně se s ohledem na to domnívá, že předseda rozhodujícího senátu Mgr. Jiří Gottwald nestandardně a tendenčně krátí její práva, neboť zřejmě za účelem co nejrychlejšího rozhodnutí věci se odmítá zabývat jejími návrhy, které naopak sledují ochranu ústavně zaručených práv (vlastnického práva a práva na spravedlivý proces). To vyplývá nejen z jeho současného postoje k návrhu na přerušení řízení, ale též k předchozím návrhům na položení předběžné otázky k Soudnímu dvoru EU nebo k návrhům na odročení jednání. Jakkoliv může být snaha o včasné a co nejrychlejší rozhodování žádoucí, nelze tak činit způsobem, který by zhoršoval postavení a procesní pozici jednoho z účastníků řízení. To tím spíše v případě,

v němž žalobkyni hrozí nenapravitelná (a fakticky likvidační) újma. Žalobkyně má proto za to, že je dán důvod pochybovat o nepodjatosti předsedy senátu.

[4] Žalobkyně dále poukázala na to, že Mgr. Jiří Gottwald předsedá senátu, který projednává jiný její spor, a také v tomto případě nevyhověl jejím návrhům na položení předběžné otázky či přerušení řízení z důvodu, že rozšířený senát aktuálně rozhoduje ve věci, která může mít vliv na posouzení její žaloby. Žalobkyně v této souvislosti odkázala na usnesení rozšířeného senátu ze dne 3. 2. 2021, č. j. Nao 173/2020 – 119, č. 4235/2021 Sb. NSS, podle něhož „*zjištěný poměr soudce k účastníkům řízení daný vedením sporu v jiné věci (§ 8 odst. 1 s. ř. s.) je indikátorem pro zkoumání dalších okolností tohoto poměru... Okolnostmi mohou být i procesní postoje, vyjádření a stanoviska soudce v jeho vlastním sporu vedeném s tímž účastníkem a v jiném sporu, o němž soudce rozhoduje a kde některý z účastníků řízení již také vznesl námitku podjatosti tohoto soudce, na niž soudce reagoval.*“. Z toho dovozuje, že procesní postoje a stanoviska soudu v jiném sporu účastníka řízení vedeném před tímž senátem mohou být relevantní pro úvahy o nepodjatosti. Pokud předseda téhož senátu v jiné její věci rovněž opakovaně a bezdůvodně odmítá vyhovět návrhům žalobkyně, svědčí to o jeho podjatosti v této věci.

[5] S ohledem na to, že Mgr. Gottwald je podle zjištění žalobkyně současně „předsedou“ celého soudního oddělení, jemuž byla věc přidělena, je podle žalobkyně dán důvod pochybovat o nepodjatosti také všech ostatních členů senátu a oddělení, kteří mohou být ovlivněni stejným způsobem a mohou mít obdobný zájem v projednávané věci.

[6] K námitce podjatosti se vyjádřil předseda senátu krajského soudu, jakož i všichni jeho členové a jejich případní zástupci zařazení do jiných senátů. Všichni uvedli, že nemají žádný poměr k projednávané věci, účastníkům a jejich zástupcům a necítí se být ve věci podjatí.

[7] Krajský soud postoupil námitku podjatosti podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu, který po seznámení se s jejím obsahem dospěl k závěru, že není důvodná.

[8] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, „*jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*“ (zvýrazněno Nejvyšším správním soudem).

[9] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako výjimečný. Proto lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu skutečně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16, ze dne 18. 2. 2010, č. j. Nao 2/2010 – 91, ze dne 17. 6. 2015, Nao 135/2015 – 59, ze dne 28. 5. 2020, č. j. Nao 68/2020 – 55, ze dne 18. 2. 2021, č. j. Nao 180/2020 – 23 a řadu dalších).

[10] V projednávané věci založila žalobkyně námitku podjatosti na důvodech, které spočívají v procesním postupu předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda v projednávané věci, jakož i v řízení o její další věci. Konkrétně se jedná o to, že předseda senátu údajně odmítá vyhovět jejím procesním návrhům na přerušování řízení za účelem položení předběžné otázky k Soudnímu dvoru

pokračování

EU, resp. za účelem vyčkání na rozhodnutí rozšířeného senátu, které může ovlivnit posouzení i její žaloby.

[11] Tento důvod je však plně podřaditelný pod okolnosti, které podle § 8 odst. 1 poslední věty s. ř. s. nejsou způsobilé založit vyloučení soudců. Postup soudce v řízení o projednávané věci, jakož i v jiných věcech téhož účastníka, nemůže zpochybnit jeho nestrannost a být důvodem pro jeho vyloučení z rozhodování. I v případě, v němž by takovým procesním postupem soudce založil porušení ústavně zaručených základních práv, nejsou tyto skutečnosti samy o sobě důvodem pro jeho vyloučení z rozhodování. K posouzení toho, zda tento postup skutečně porušil práva účastníka řízení a odrazil se v nezákonnosti či neústavnosti konečného rozhodnutí, slouží případně opravné prostředky (kasační stížnost), nikoliv námitka podjatosti. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvody, pro které by byl soudce Mgr. Jiří Gottwald vyloučen z rozhodování v této věci.

[12] Za nerelevantní pak soud považuje odkaz žalobkyně na usnesení rozšířeného senátu č. j. Nao 173/2020 – 119. Toto usnesení se totiž týkalo posouzení důvodů pro vyloučení v případě, kdy soudce rozhoduje ve věci účastníka řízení, s nímž sám v jiné věci jakožto účastník soudního řízení vedl či vede soudní spor. Citace odůvodnění tohoto usnesení uváděná žalobkyní je vytržena z kontextu, neboť se týká zcela jiné situace, než je tomu v tomto případě. Usnesení rozšířeného senátu nic nezměnilo na tom, že postup soudce v jiném soudním řízení s tímž účastníkem sám o sobě nezakládá důvody pochybovat o jeho nepodjatosti a není důvodem pro jeho vyloučení.

[13] Pokud jde o námitku podjatosti ostatních soudců krajského soudu, zařazených do úseku správního soudnictví, založila ji žalobkyně na zcela obecné úrovni o tom, že také oni mohou mít údajně stejný zájem jako předseda senátu Mgr. Gottwald. Podle Nejvyššího správního soudu však tato ničím nepodložená spekulace žalobkyně nenaplnuje požadavky § 8 odst. 5 s. ř. s., podle něhož musí být námitka podjatosti zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. Soud se proto těmito tvrzeními žalobkyně ve vztahu k dalším soudcům krajského soudu nezabýval. Ze spisu krajského soudu však Nejvyšší správní soud zjistil, že soud doposud nepoučil účastníky řízení o složení rozhodujícího senátu (ostatně tak neučinil ani v předchozím řízení, které vyústilo ve vydání rozsudku ze dne 12. 2. 2019, č. j. 22 Af 114/2017 - 57, jenž kasační soud zrušil). Nejvyšší správní soud proto ukládá krajskému soudu, aby dostál této povinnosti a poučil účastníky řízení o složení rozhodujícího senátu v této věci. Bez toho může účastník řízení jen stěžít namítat konkrétní důvody podjatosti soudců, již budou v souladu s rozvrhem práce rozhodovat v jeho věci.

[14] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby byl soudce Mgr. Jiří Gottwald vyloučen z projednání a rozhodnutí věci specifikované ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2022

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu